

UCHWAŁA KOMISJI HABILITACYJNEJ

Z DNIA 7 lutego 2017 roku ZAWIERAJACA OPINIĘ W SPRAWIE NADANIA

STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO NAUK

MEDYCZNYCH DR JOANNIE BARBARZE NAZIM

Komisja habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: Prof. Stanisław Czekalski, Uniwersytet Medyczny

Poznań

Sekretarz: dr hab. Bogdan Solnica, Uniwersytet Jagielloński

Collegium Medicum

Recenzenci: Prof. Anna Wasilewska, Uniwersytet Medyczny

Białystok

Prof. Aleksandra Żurowska, Gdański Uniwersytet

Medyczny

Dr hab. Jerzy Kopeć, Uniwersytet Jagielloński

Collegium Medicum

Członkowie Komisji: Prof. Władysław Grzeszczak, Śląski Uniwersytet

Medyczny

dr hab. Andrzej Kraśniak, Uniwersytet Jagielloński

Collegium Medicum

działając na podstawie art. 16 ust. 1 i 2, art. 18a ust. 8 i 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2014, poz. 1852 z późn. zm.), § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 30 października 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2015, poz 1842), § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165) oraz na podstawie postanowienia Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dn 16 maja 2016r. powołującego komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Joanny Barbary Nazim podjęła *jednogłośnie w głosowaniu jawnym*

**uchwałę wyrażającą pozytywną opinię
w sprawie nadania dr Joannie Barbarze Nazim
stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych
w dyscyplinie *medycyna*.**

UZASADNIENIE

Komisja Habilitacyjna po zapoznaniu się z autoreferatem, wykazem opublikowanych prac naukowych, materiałami dotyczącymi osiągnięć dydaktycznych, współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi, działalności popularyzującej naukę dr n. med. Joanny Barbary Nazim oraz opiniami Recenzentów:

- Prof. Anna Wasilewska
- Prof. Aleksandra Żurowska
- Dr hab. Jerzy Kopec

oraz dodatkową, złożoną na piśmie opinią prof. Władysława Grzeszczaka ustaliła co następuje:

Dr n. med. Joanna Barbara Nazim urodziła się 13.04.1961. w Krakowie . Studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej im. M. Kopernika w Krakowie (obecnie Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum) ukończyła w 1986. W czasie studiów była członkiem studenckiego pediatrycznego koła

naukowego, a jako studentka VI roku została zatrudniona na studenckim etacie naukowym w Instytucie Pediatrii AM. Po zakończeniu stażu podyplomowego podjęła pracę w Klinice Endokrynologii Dzieci i Młodzieży Katedry Pediatrii AM w Krakowie. W okresie pracy w Klinice uzyskiwała tytuły specjalisty w pediatrii, endokrynologii i diabetologii dziecięcej, zdając kolejne egzaminy specjalizacyjne z wynikiem bardzo dobrym lub celującym. . Jako stypendystka *Project Hope* odbyła staże w *Children's Hospital* w Pittsburghu i w Dayton w USA oraz w Klinice Diabetologii Dziecięcej w Hanowerze. Działalność naukowa w tym okresie została uwieczniona pracą doktorską pt. „Znaczenie mikroalbuminurii we wczesnym rozpoznawaniu nefropatii u dzieci chorych na cukrzycę” obronioną przed Radą Wydziału Lekarskiego UJ Collegium Medicum w 1993.

Jako osiągnięcie naukowe zatytułowane „Mikroalbuminuria jako wskaźnik wczesnej fazy nefropatii cukrzycowej u dzieci i młodzieży chorych na cukrzycę typu 1 – czynniki ryzyka i możliwości profilaktyki” Habilitantka przedstawiła 4 publikacje, w tym trzy w języku angielskim. Dr Joanna Nazim jest pierwszą autorką trzech z tych prac, a drugą autorką czwartej. Sumaryczna wartość *Impact Factor* czasopism, w których je opublikowano wynosi 4,694.

W pierwszej ze wskazanych prac („*Metabolic control and its variability are major risk factors for microalbuminuria in children with type 1 diabetes*”, *Endokrynologia Polska* 2014;65;83-9) dr Joanna Nazim w prospektywnej obserwacji licznej grupy dzieci z cukrzycą typu 1 stwierdziła, że na rozwój mikroalbuminurii istotnie wpływa wieloletnie wyrównanie metaboliczne cukrzycy i jego zmienność, wiek zachorowania oraz współistnienie nadciśnienia tętniczego.

W drugiej pracy („Polimorfizm genu reduktazy aldozowej u młodych chorych na cukrzycę w populacji polskiej i jego związek z nefropatią” *Diabetologia Polska* 2000;7:213-17) Habilitantka wykazała w grupie 62 chorych ze zwiększoną albuminurią lub jawnym białkomoczem znamienne większą częstość występowania u nich allelu Z-2 genu reduktazy aldozowej w porównaniu do chorych bez przewlekłych powikłań cukrzycy i grupy kontrolnej, wskazując ten polimorfizm jako predysponujący do wczesnego rozwoju nefropatii cukrzycowej.

W trzeciej pracy składającej się na osiągnięcie naukowe Habilitantki („*Low-grade Albuminuria and Risk Factors of Atherosclerosis in Children with type 1 Diabetes*” *Exp Clin Endocrinol Diabetes* 2015;123:1-6) badając w grupie 154 dzieci z cukrzycą typu 1 i co najmniej 5-letnim czasem trwania choroby związek między nasileniem albuminurii a wybranymi wskaźnikami dysfunkcji śródbłonna, przewlekłego procesu zapalnego i innymi czynnikami ryzyka miażdżycy stwierdzono, że dzieci z zadawalającym wyrównaniem metabolicznym cukrzycy (HbA_{1c} 7,5%) i albuminurią w górnym zakresie wartości przyjmowanych za prawidłowe stanowią grupę narażoną na rozwój makroangiopatii cukrzycowej i wymagają postępowania profilaktycznego już w okresie rozwojowym.

W ostatniej we wskazanym przez Habilitantkę cyklu publikacji („*Equal metabolic control but superior caregiver treatment satisfaction with insulin aspart in preschool children*” *Diabetes Technol Ther* 2010;12:413-18), porównując w prospektywnym badaniu z randomizacją trzy modele insulinoterapii u dzieci w wieku poniżej 7 lat, przy podobnym poziomie HbA_{1c} w trzech badanych grupach wykazano przewagę ciągłego podskórnego wlewu szybko działającego analogu insuliny z ciągłym monitorowaniem glikemii nad modelami wielokrotnych wstrzyknięć insuliny ludzkiej i szybko działających analogów insuliny, w postaci zmniejszenia zmienności glikemii i ryzyka stanów hipoglikemicznych, przekładającego się na poprawę sytuacji osób sprawujących opiekę nad pacjentami w tej grupie wiekowej.

Recenzenci wysoko ocenili przedstawione przez dr Joannę Nazim osiągnięcie naukowe, zarówno pod względem jego wartości poznawczych, jak i znaczenia w praktyce klinicznej. Pani prof. Wasilewska i Pan doc. Kopeć za nowatorskie uznali wskazanie obok wyrównania metabolicznego ocenianego przez poziom HbA_{1c} również zmienności glikemii jako czynnika ryzyka nefropatii cukrzycowej (trwale zwiększonej albuminurii) u dzieci i młodzieży z cukrzycą typu 1. Także w opinii Pani prof. Żurowskiej to prospektywne, wieloletnie badanie dużej grupy 438 dzieci z cukrzycą typu 1, przy zachowaniu stałej metodyki oznaczania albuminurii zasługuje na szczególne uznanie. W podsumowaniu Pani prof. Wasilewska stwierdza, że „tematyka badawcza prac dr Joanny Nazim wpisuje się w światowe trendy, badania mają charakter nowatorski, a uzyskane wyniki mogą stanowić wartościową wskazówkę w diagnostyce i monitorowaniu leczenia nefropatii cukrzycowej. Z kolei w opinii Pani prof. Żurowskiej „należy wyrazić uznanie dla badań Habilitantki w zakresie trudnej i nadal niejednoznacznej interpretacji czynników ryzyka rozwoju powikłań naczyniowych, w tym nefropatii, u dzieci z cukrzycą typu 1” i dalej: „(...) prace stanowiące osiągnięcie naukowe są wartościowymi pozycjami, stanowią spójną całość tematyczną i zawierają elementy nowości naukowej. Są jednocześnie przydatne w praktyce klinicznej i stanowią znaczący wkład autora w rozwój diabetologii dziecięcej”. Pan prof. Grzeszczak uznał dysertację habilitacyjną (osiągnięcie naukowe) za oryginalne osiągnięcie Autorki i ocenił ją jednoznacznie pozytywnie.

Profesor Czekalski stwierdził, że w oparciu o przedstawione opinie i zgodnie z własną oceną, osiągnięcie naukowe Habilitantki stanowi znaczny wkład w rozwój diabetologii dziecięcej, przez co spełnia ustawowe wymagania.

Dorobek piśmienniczy dr Joanny Nazim obejmuje autorstwo lub współautorstwo 44 publikacji naukowych – 36 prac oryginalnych i 8 artykułów poglądowych oraz 34 rozdziałów w podręcznikach. W połowie prac oryginalnych Habilitantka była pierwszym lub drugim autorem. Sumaryczna wartość *Impact Factor* dla publikacji Habilitantki wynosi 34,759, a punktacji MNiSW – 291, liczba cytowań wg

Web of Science wynosi 160, a wskaźnik Hirsha – 7. Dorobek dr Joanny Nazim uzupełnia 70 doniesień na konferencjach - 19 międzynarodowych i licznych krajowych. Ponadto Habilitantka recenzowała artykuły w takich czasopismach jak *Diabetes Care*, *Acta Biochimica Polonica*, *Przegląd Lekarski*, *Diabetologia Praktyczna*, *Diabetologia Kliniczna* i *Endokrynologia Pediatryczna*. Poza badaniami nad czynnikami ryzyka powikłań naczyniowych w cukrzycy typu 1 przedstawionymi w osiągnięciu naukowym Habilitantki, jej działalność naukowa i dorobek piśmienniczy obejmują jeszcze dwa ważne obszary: etiologię, diagnostykę i leczenie cukrzycy noworodkowej oraz współistnienie z cukrzycą typu 1 innych chorób autoimmunizacyjnych.

Dr Joanna Nazim kierowała realizacją kilku projektów statutowych oraz była kierownikiem lub wykonawcą projektów finansowanych przez Uczelnię i Komitet Badań Naukowych.

Recenzenci uznali dorobek naukowy i piśmienniczy Habilitantki za znaczący i spójny. Pani Profesor Wasilewska za bardzo wartościowe i pionierskie uznała badania nad etiologią, diagnostyką i leczeniem cukrzycy noworodkowej, prowadzone we współpracy z prof. Maciejem Małeckim i prof. Tomaszem Klupą z Katedry i Kliniki Chorób Metabolicznych UJCM oraz prof. Andrew Hattersley'em z *University of Exeter* w Wielkiej Brytanii. Habilitantka jako pierwsza w Polsce zastosowała pochodne sulfonylomocznika w leczeniu tej postaci cukrzycy. Wyniki tych badań zostały opublikowane w czołowych czasopismach tej specjalności – *Diabetologia*, *Diabetes* i *Diabetes Care* oraz były prezentowane przez Habilitantkę na kongresie ISPAD. Również w opinii Pani prof. Żurowskiej badania Habilitantki nad cukrzycą noworodkową oraz wprowadzone przez nią praktyczne, nowatorskie metody jej leczenia są niezwykle cenne. Pan prof. Grzeszczak stwierdził, że „(...) przeprowadzone badania były dobrze zaplanowane, a uzyskane w nich wyniki wnoszą nowe elementy do nauki i do praktyki klinicznej”. Prof. Czekański stwierdził, że dorobek publikacyjny Habilitantki świadczy o dużej aktywności naukowej.

Dr Joanna Nazim jako nauczyciel akademicki prowadzi zajęcia z pediatrii dla studentów kierunku lekarskiego i ratownictwa medycznego. Ponadto uczestniczy w szkoleniu podyplomowym biorąc udział jako wykładowca w kursach specjalizacyjnych oraz jako opiekun staży specjalizacyjnych i atestacyjnych dla lekarzy specjalizujących się w pediatrii, endokrynologii i diabetologii. Jako opiekun specjalizacji wyszkoliła wielu specjalistów w tych dziedzinach. W 2013. została powołana przez Ministra Zdrowia do Zespołu Ekspertów do opracowania nowego programu specjalizacji w diabetologii dziecięcej. Habilitantka uczestniczyła w przygotowaniu kilkunastu zjazdów naukowych i konferencji organizowanych przez macierzystą Klinikę oraz Sekcję Pediatryczną Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, w zarządzie której aktywnie działa. Ponadto jest członkiem Polskiego Towarzystwa Endokrynologii i Diabetologii Dziecięcej, *International Society for Pediatric*

and Adolescents Diabetes, European Diabetic Nephropathy Study Group i European Association for the Study of Diabetes. Za swoją działalność naukową i dydaktyczną dr Joanna Nazim otrzymała m. In. wyróżnienie na III Zjeździe Naukowym Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego w 1991., nagrodę za najlepszą prezentację na Zjeździe *International Society for Pediatric and Adolescents Diabetes* w 2005., wyróżnienie Komitetu Naukowego XXX Spotkań Klinicznych Chirurgów Dziecięcych z Pediatrami w 2006., certyfikat Ministra Zdrowia przyznany przez Kapitułę: Epoka Zdrowia, Vital i Zdrowie za badania nad rozpoznawaniem i leczeniem cukrzycy noworodkowej w 2010.

Ważnym elementem dorobku naukowego i organizacyjnego dr Joanny Nazim jest edukacja terapeutyczna. Była współwykonawcą projektu *Diabetes Care Education Program*, realizowanego we współpracy z Rządem Królestwa Danii, firmą Novo Nordisk i Komitetem Badań Naukowych, który miał na celu stworzenie programu szkolenia edukatorów, chorych i ich rodzin. Wykazano znaczenie tego programu dla poprawy wyrównania metabolicznego u młodszych dzieci i nastolatków z cukrzycą. Ponadto Habilitantka jest zaangażowana w inne działania popularyzujące wiedzę na temat cukrzycy – prowadzi szkolenia i wykłady dla pacjentów i ich rodzin oraz publikuje artykuły w czasopismach dla chorych na cukrzycę. Szczególną formą prowadzonej przez Habilitantkę edukacji dzieci chorych na cukrzycę był multimedialny, interaktywny program Humamiś, który opracowała we współpracy z firmą Elli Lilly.

W podsumowaniu wszyscy Recenzenci wysoko ocenili dorobek i osiągnięcie naukowe Habilitantki oraz jej osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne. W opinii Pani prof. Wasilewskiej „dr Joanna Nazim posiada znaczący dorobek naukowy, który ma szansę powiększyć w przyszłości, jest doświadczonym klinicystą, chętnie podejmuje współpracę naukową i zawodową z innymi instytucjami. Jest osobą aktywną, zaangażowaną (...)”. Pan prof. Grzeszczak stwierdził: „Biorąc pod uwagę znaczący, wartościowy i różnorodny dorobek naukowy, moją pozytywną ocenę dysertacji habilitacyjnej oraz istotnych osiągnięć w działalności dydaktycznej i organizacyjnej stwierdzam, iż Kandydatka w pełni spełnia w tym względzie wymagania stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego w zakresie nauk medycznych”. Pan doc. Kopeć podkreśla, że w ocenie dorobku naukowego zwraca uwagę udział Habilitantki w pionierskich badaniach etiologii, diagnostyki o leczenia cukrzycy noworodkowej. Z kolei Pani prof. Żurowska uważa, że „[dr Joanna Nazim] wykazała się znakomitym przygotowaniem merytorycznym oraz umiejętnościami predysponującymi ją do prowadzenia samodzielnej pracy naukowo-badawczej. Dorobek jej spełnia kryteria stawiane osiągnięciom na stopień naukowy doktora habilitowanego nauk medycznych.

WNIOSEK KOŃCOWY

Wszyscy Recenzenci zgodnie przedstawili wniosek końcowy w oparciu o ocenę osiągnięcia naukowego, będącego cyklem 4 prac oryginalnych, całokształtu dorobku naukowego, działalności dydaktyczno-wychowawczej oraz działań kliniczno-organizacyjnych dr n. med. Joanny Barbary Nazim; uważają, że spełnia Ona kryteria określone ustawą z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1852 z późn. zm.) i w pełni zasługuje na uzyskanie tytułu naukowego doktora habilitowanego. Wobec powyższego, wnoszą do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum o nadanie Pani dr Joannie Barbarze Nazim stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinie medycyna.

Przewodniczący – Prof. Stanisław Czekalski.....

St. Czekalski

Sekretarz Komisji – dr hab. Bogdan Solnica.....

B. Solnica

Recenzent – Prof. Anna Wasilewska.....

Anna Wasilewska

Recenzent – Prof. Aleksandra Żurowska.....

A. Żurowska

Regenzent – dr hab. Jerzy Kopec.....

Jerzy Kopec

Członek Komisji – Prof. Władysław Grzeszczak.....

Władysław Grzeszczak

Członek Komisji – dr hab. Andrzej Kraśniak.....

Andrzej Kraśniak